

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

na rok szkolny 2015/2016

XXXVII Liceum Ogólnokształcące
im. Jarosława Dąbrowskiego
w Warszawie

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U.z 2004r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179 poz. 1845)
- Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416)
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.)
- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego. Komisja Wspólnot Europejskich, 2000 r.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 - 9286/04

2. Cel ogólny:

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz do roli pracownika na obecnym rynku pracy. Wybór ścieżki zawodowej ma być procesem rozwojowym, który wiąże się z kolejnymi decyzjami podejmowanymi na przestrzeni całego życia ucznia.

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego ma mieć charakter celowych i zaplanowanych działań w formie pracy indywidualnej i grupowej.

3. Cele szczegółowe:

- Rozwój aktywności poznawczej uczniów w kierunku samopoznania (predyspozycje zawodowe)
- Przygotowanie uczniów do dokonywania realistycznych planów kariery edukacyjnej i zawodowej
- Zachęcanie uczniów do poznawania kierunków kształcenia i wymagań na wyższych uczelniach
- Rozwój umiejętności społecznych (współpraca, rozwiązywanie konfliktów, autoprezentacja, praca w zespole)
- Przygotowanie uczniów do roli pracowników na obecnym rynku pracy, uczenie odpowiedzialności i samodzielności w różnych sytuacjach życiowych
- Uczenie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących własnego rozwoju zawodowego (stawianie celów, planowanie, tworzenie więcej niż jednej ścieżek kariery)
- Stworzenie bazy edukacyjno – informacyjnej dotyczącej wyboru dalszej drogi kształcenia (strona szkoły, tablica informacyjna w szkole)
- Podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia doradztwa zawodowego w szkole
- Włączanie rodziców w pomoc własnym dzieciom w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia
- Współpraca z instytucjami, placówkami pozaszkolnymi, które wspierają proces rozwoju zawodowego uczniów

4. Zadania i formy realizacji

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	REALIZATORZY	ADRESACI	TERMIN
Określanie predyspozycji zawodowych (cechy osobowości, temperamentu, zdolności i zainteresowania)	Badanie testami psychologicznymi, kontakt indywidualny	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciele	Uczniowie I-II	Cały rok szkolny
Samopoznanie i realistyczna ocena siebie w kontekście wykonywania różnych zawodów (mocne i słabe strony)	Kontakt indywidualny	Pedagog szkolny, psycholog szkolny, nauczyciele, poradnie specjalistyczne	Uczniowie I-II	Cały rok szkolny
Przekazanie uczniom wiedzy dotyczącej kierunków kształcenia, wymagań na studiach, zawodów i aktualnego rynku pracy	Zakładka na stronie szkoły dotycząca doradztwa zawodowego, tablica informacyjna w szkole, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów w szkole i poza szkołą Aktualności dotyczące ofert edukacyjnych w bibliotece szkolnej	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny
Kształtowanie umiejętności społecznych przygotowujących do podjęcia roli pracownika	Wykłady, warsztaty, prezentacje, dyskusje, ćwiczenia, praca w grupach	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny
Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i planowania własnej przyszłości zawodowej	Wykłady, ćwiczenia	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny
Rozwijanie umiejętności selektywnego korzystania z mediów, internetu	Wykłady, ćwiczenia	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie I-III	Cały rok szkolny

Włączanie wszystkich nauczycieli w proces jakim jest doradztwo zawodowe	Szkolenie dla nauczycieli dotyczące doradztwa, przygotowanie w zespołach przedmiotowych planów i sprawozdań dotyczących doradztwa zawodowego na poszczególnych przedmiotach	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny, instytucje zewnętrzne	Nauczyciele	Cały rok szkolny
Współpraca z rodzicami w zakresie doradztwa zawodowego	Kontakt indywidualny z nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, korzystanie z informacji zawartych na stronie szkoły i tablicy (zapoznanie rodziców z możliwościami dalszego kształcenia się, z potrzebami rynku pracy, możliwościami zatrudnienia, możliwymi formami wspierania dzieci w tym zakresie)	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Rodzice	Cały rok szkolny
Współpraca z placówkami, instytucjami w ramach doradztwa zawodowego (m.in. Biuro Edukacji m.st. Warszawa, Centrum Rozwoju Doradztwa Zawodowego WCIES, poradnie psychologiczne - pedagogiczne, Mobilne Centra Informacji Zawodowej OHP, urzędy pracy, uczelnie wyższe)	Kontakty indywidualne, wykłady i warsztaty	Nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Uczniowie, nauczyciele i rodzice	Cały rok szkolny

5. Treści i formy realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów.

Przedmiot	Treści i formy do realizacji
<p>Język polski i Wiedza o kulturze</p>	<p>Zwiększanie kompetencji językowych uczniów (omawianie zagadnień: różnicowanie współczesnej polszczyzny, norma językowa i błąd językowy, grzeczność i etyka językowa, retoryka i erystyka, komunikacja internetowa a zmiany w akcie komunikacji językowej, etykieta, pisma użytkowe, korespondencja e-mailowa).</p> <p>Budowanie wypowiedzi argumentacyjnej (pisemnej i ustnej), referat, prezentacja, głos w dyskusji, polemika. Metody dramowe.</p> <p>Umiejętność krytycznego korzystania ze źródeł internetowych.</p> <p>Kształtowanie umiejętności pracy w grupach.</p> <p>Dyskusje dotyczące wyborów bohaterów literackich podejmujących różne ścieżki kariery.</p> <p>Prace polegające na gromadzeniu materiałów z różnych źródeł do danego tematu.</p> <p>Ćwiczenie wystąpień publicznych.</p> <p>Udział w projektach naukowych („Laboratorium językowe – korpus młodzieży XXI wieku”)</p> <p>Praca metodą projektu – coroczne przygotowania do Dąbrowskiego Festiwalu Filmowego FFFF (kształtowanie umiejętności planowania pracy, praca w grupie, pozyskiwanie funduszy i nagród rzeczowych, korespondencja ze sponsorami, nawiązywanie kontaktu z patronami medialnymi, kształtowanie umiejętności projektowania druków, plakatów itp., tworzenie reklamy w Internecie, prowadzenie strony festiwalowej, reklama na forach społecznościowych)</p> <p>Wiedza o kulturze: Prezentacja własnych działań i zainteresowań artystycznych (wyrabianie patchworków, gobelinów, modelarstwo, rysunki architektoniczne, malowanie na desce, decoupage, haft itp.)</p> <p>Dyskusje dotyczące aktywnego i biernego uczestnictwa we współczesnej kulturze, zagrożeń społecznych i kulturowych, funkcjonowania w społecznościach lokalnych, inicjatyw społecznych i artystycznych w swoim otoczeniu.</p> <p>Zajęcia teatralne służące ćwiczeniu wystąpień publicznych, scenek dramowych, dykcji, odkryciu swoich mocnych i słabych stron, kształtowaniu umiejętności pracy w zespole.</p>
<p>Języki obce (angielski, niemiecki, włoski, rosyjski, łacina)</p>	<p>Wprowadzenie nazw zawodów oraz czasowników określających czynności typowe dla poszczególnych zawodów.</p> <p>Rozmowa o warunkach, które trzeba spełnić, aby dany zawód wykonywać i cechach charakteru przydatnych w jego wykonywaniu.</p> <p>Przedstawienie zalet i wad poszczególnych zawodów.</p> <p>Przepracowanie wypowiedzi o wymarzonym zawodzie.</p> <p>Rozmowa o zaletach pracy zagranicą i problemach z nią związanych.</p> <p>Czytanie tekstów o osobistościach i zawodach, które wykonują.</p> <p>Czytanie ofert pracy i wyrażanie opinii o nich.</p> <p>Pisanie życiorysu i listu motywacyjnego.</p> <p>Analiza przykładowych CV.</p> <p>Analiza życiorysu wg wzoru Europass.</p>

	<p>Słuchanie, oglądanie filmów instruktażowych z rozmową o pracę. Przeprowadzanie symulacji rozmów kwalifikacyjnych z podziałem na role (role - play). Czytanie tekstów i rozmowa o zawodach z przyszłością. Dyskusja o bezrobociu i jego przyczynach. Dyskusja o emigracji zarobkowej i jej przyczynach. Poszerzanie wiedzy na temat studiów filologicznych/lingwistycznych. Zasady zachowania obowiązujące w różnych instytucjach życia publicznego. System oświaty w kraju i zagranicą. Wybór dalszej drogi kształcenia. Podejmowanie pracy w trakcie nauki. Struktura państwa, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe. Polityka społeczna i gospodarka. Korzystanie z usług, karty płatnicze, banki, ubezpieczenia. Dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe. Systemy opieki zdrowotnej. Zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego. Przestrzeń kosmiczna. Praca na rynkach europejskich i poza europejskich z uwzględnieniem kontekstu międzykulturowego oraz tematyki integracji europejskiej. Formy pracy służące doskonaleniu zawodowemu: W grupach – rozwijanie umiejętności podziału zadań, współpracy, dyskusji, osiągnięcia kompromisu, formułowania wspólnego stanowiska. Formułowanie wypowiedzi ustnych – rozwijanie umiejętności przedstawiania swojego stanowiska na forum publicznym Formułowanie wypowiedzi pisemnych – rozwijanie umiejętności pisania listów i maili o charakterze formalnym. Odgrywanie sytuacji z podziałem na role – rozwijanie umiejętności negocjowania, przedstawiania argumentów za i przeciw, osiągnięcia kompromisu. Dzięki różnym formom pracy określenie przez uczniów swoich preferencji (praca indywidualna czy w grupie). Indywidualne konsultacje służące określeniu i ocenie zdolności językowych ucznia. Sporządzanie notatek, poprawianie błędów, korzystanie z encyklopedii, słowników. Tworzenie prezentacji multimedialnych.</p>
<p>Matematyka i informatyka</p>	<p>Rozmowy i dyskusje z uczniami o tym dlaczego uczymy się matematyki i jak wykorzystujemy ją w życiu. Wskazywanie gałęzi wiedzy, w których podstawą jest matematyka np. budownictwo, elektronika, mechanika, nauki ekonomiczne. Wskazywanie uczelni na których matematyka jest przedmiotem wiodącym, a które przygotowują do pracy w geodezji, rachunkowości (bankowości), księgowości itp. Rozwiązywanie zadań praktycznych, które rozwijają umiejętność stosowania matematyki w życiu codziennym. Indywidualne rozmowy z uczniami dotyczące ich predyspozycji do wyboru ścisłych nauk (możliwości, mocne i słabe strony)</p>

	<p>Rozwijanie umiejętności korzystania ze źródeł internetowych, pozyskiwania potrzebnych informacji (dotyczących wyboru dalszej drogi zawodowej).</p> <p>Obsługa i korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych, awarie, technologie informacyjno-komunikacyjne.</p>
Biologia, chemia i geografia	<p>Bezrobocie w Polsce.</p> <p>Struktura zatrudnienia – poszukiwane zawody.</p> <p>Przemysł nowych technologii.</p> <p>Problemy globalizacji.</p> <p>Szkło laboratoryjne (laborant, farmaceuta, lekarz).</p> <p>Pierwsza pomoc w przypadku poparzeń środkami chemicznymi oraz zatrucia środkami chemicznymi (ratownictwo medyczne).</p> <p>Właściwości chemiczne i fizyczne wybranych pierwiastków i ich związków (zastosowanie w budownictwie, metalurgii, hutnictwie, farmacji, włókiennictwie).</p> <p>Prawidłowe żywienie (dietetyka).</p> <p>Zastosowanie genetyki i techniki inżynierii genetycznej (biotechnologia).</p> <p>Higiena wypoczynku – eliminacja nadmiernego stresu.</p> <p>Doping i jego skutki a cechy osobowości.</p> <p>Zmiany w środowisku przyrodniczym – klęski żywiołowe i ich konsekwencje. Międzynarodowa pomoc humanitarna oraz zagadnienia z prawa humanitarnego (praca w organizacjach pozarządowych).</p> <p>Organizowanie praktyk w terenie – przygotowanie uczniów do rozwiązywania zadań praktycznych.</p> <p>Znaczenie GIS (System Informacji Geograficznej) – wyszukiwanie, gromadzenie i wykorzystywanie informacji w Internecie.</p> <p>Organizacja pomocy w przypadku zagrożenia – zapoznanie z pracą w służbach obrony cywilnej.</p>
Historia i Wiedza o społeczeństwie	<p>Problemy życia społecznego w Polsce – perspektywy ludzi młodych.</p> <p>Zmiany społeczne a umiejętność przystosowania się, przekwalifikowania.</p> <p>Zdobywanie praktyki zawodowej.</p> <p>Obywatelstwo unijne – możliwości nauki i zatrudnienia związane z integracją europejską.</p> <p>Cechy, umiejętności konieczne do udziału z życiu politycznym.</p> <p>Ideologie, systemy partyjne i wyborcze – umiejętność poruszania się w życiu politycznym.</p> <p>Zasady tworzenia stowarzyszeń i fundacji.</p> <p>Administracja rządowa, samorząd terytorialny, organy kontroli państwowej – informacje istotne dla osób, które chciałyby pracować w administracji.</p> <p>Prawa i obowiązki obywateli istotne z punktu widzenia pracodawcy.</p> <p>Kultura, media, edukacja – umiejętności dyskusowania, formułowania argumentów, rozumienie zjawisk i mechanizmów.</p> <p>Public relations, marketing praktyczny, społeczny – istotna znajomość matematyki (statystyka).</p> <p>Edukacja a rynek pracy.</p> <p>Rola edukacji nieformalnej – nauka poprzez praktykę.</p>

	<p>Edukacja wobec wyzwań społeczeństwa informacyjnego (dostęp do informacji, wykorzystywanie nabytej wiedzy, selekcja informacji). Prawo – jakie zawody po studiach prawniczych? Kodeks pracy – sposoby zatrudnienia, umowa o pracę. Prawo administracyjne – odpowiedzialność ciężąca na osobach zatrudnionych w administracji publicznej. Uprawnienia konsumenta, ochrona wolnej konkurencji, przetargi publiczne. Organizacje regionalne i globalne (UE, NATO, ONZ) – możliwości pracy w tych organizacjach. Znajomość prawa unijnego i kompetencji organów UE. Możliwości pozyskiwania środków unijnych – pisanie projektów unijnych w celu pozyskania funduszy. Polska polityka zagraniczna – jakie studia i umiejętności są konieczne, żeby zajmować się tą dziedziną, pracować w dyplomacji. Obywatelstwo unijne – możliwości zatrudnienia w służbach cywilnych UE. Możliwości korzystania z funduszy i programów zarządzanych bezpośrednio przez Komisję Europejską – innowacyjność, badania naukowe, edukacja. Możliwość pozyskiwania środków dla małych i średnich przedsiębiorstw. Możliwość uzyskania środków dla organizacji pozarządowych. Programy dla młodzieży - kto może korzystać? czego dotyczą? Europass – co to jest? co umożliwia? Prawa człowieka – co można zrobić, gdy nasze prawa zostały naruszone? Jak pisać skargi, wnioski? Możliwości pracy po studiach historycznych. Życie publiczne – formy protestów, rozwiązywanie konfliktów. Jak załatwić sprawę w urzędzie? – struktura administracji publicznej, zasady prawidłowego wypełniania formularzy. Informacja publiczna i e - urząd. Postępowanie sądowe. Organy ścigania – zapoznanie się z zadaniami i uprawnieniami. Rola kształcenia ustawicznego. Matura międzynarodowa.</p>
<p>Podstawy przedsiębiorczości</p>	<p>Własna firma – biznesplan (nauka przygotowywania dokumentów i rejestracji swojej działalności). Podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów, komunikacja interpersonalna. Przygotowanie reklamy, segmentacja rynku, programy marketingowe. Ochrona konsumenta. Produkty bankowe, Giełda Papierów Wartościowych (umiejętność korzystania z instrumentów bankowych: założenie konta, kredyty, pożyczki, lokaty). Rynek pracy – od rozmowy kwalifikacyjnej, CV, listu motywacyjnego po Kodeks Pracy.</p>

<p>Wychowanie fizyczne i Edukacja dla bezpieczeństwa</p>	<p>Omawianie zaleceń dotyczących aktywności fizycznej w zależności od płci, wieku i rodzaju wykonywanej pracy zawodowej.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyboru ćwiczeń fizycznych służących przeciwdziałaniu negatywnym skutkom pracy, w tym pracy w pozycji siedzącej, przy komputerze.</p> <p>Zdrowie jako wartość – dbanie o zdrowie w wieku dorastania (dieta, aktywność fizyczna).</p> <p>Uczenie właściwej postawy wobec wyglądu zewnętrznego (sylwetka, dbanie o właściwą wagę, sposób ubierania jako wyrażanie siebie).</p> <p>BHP w pracy zawodowej.</p> <p>Udzielanie pierwszej pomocy.</p> <p>Kształtowanie umiejętności społecznych w grach zespołowych (umiejętności komunikowania się z rówieśnikami, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów).</p> <p>Uczenie rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron pod względem rozwoju fizycznego.</p> <p>Pomoc w przygotowaniu praktycznym do zdawania egzaminów na AWF.</p>
<p>Godzina wychowawcza</p>	<p>Rozmowy z uczniami na temat wyboru profilu klasy.</p> <p>Spotkania ze studentami różnych kierunków studiów – pokrewnych do profilu danej klasy.</p> <p>Wspólne imprezy klasowe służące rozwijaniu umiejętności społecznych.</p> <p>Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych.</p> <p>Wybór zawodu – co jest ważne przy podejmowaniu decyzji dotyczącej przyszłości zawodowej?</p> <p>Autoprezentacja – ćwiczenie wystąpień publicznych.</p> <p>Samopoznanie – moje mocne i słabe strony.</p> <p>Metody radzenia sobie ze stresem.</p> <p>Wolontariat – idea i uczestnictwo.</p> <p>Pomoc w określaniu możliwości zawodowych uczniów. Udzielanie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania określonych zawodów.</p> <p>Udzielanie informacji o zawodach, instytucjach kształcących i szkolących oraz o aktualnym rynku pracy.</p> <p>Prowadzenie zajęć grupowych mających na celu poznanie siebie.</p> <p>Prowadzenie zajęć umożliwiających nabycie przez uczniów umiejętności poszukiwania pracy.</p> <p>Zajęcia służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania kariery zawodowej. Etapy podejmowania decyzji.</p> <p>Diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych w odniesieniu do specyfiki realizowanego profilu klasy.</p> <p>Zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, współpracy w grupie.</p> <p>Zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów istotnych w sytuacji starania się o pracę (CV, list motywacyjny)</p>

6. Spodziewane efekty.

Rezultatem działań ma być wykształcenie właściwych postaw, wiedzy i umiejętności uczniów w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu. Ma to być świadomy, przemyślany i odpowiedzialny wybór. Młodzież ma być dobrze przygotowana do wejścia na wyższe uczelnie i rynek pracy.

7. Ewaluacja.

- Przeprowadzenie ankiety dla uczniów, której celem będzie sprawdzenie czy oferta WSDZ jest satysfakcjonująca (czy rozwija umiejętności i wiedzę oraz czy uczy niezbędnych kompetencji i postaw)
- Analiza dokumentacji uczniów indywidualnie korzystających z poradnictwa zawodowego